

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 14.04.2020

Versjon 4

revidert den: 14.04.2020

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

· **1.1 Produktidentifikator**

· **Handelsnavn: Activator Universal Plus Liquid**

· **1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **Bruk av stoffet/ tilberedning** aktivator for tannstøpningsmateriale

· **1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**

· **Produsent/leverandør:**

Kulzer GmbH

Leipziger Straße 2, 63450 Hanau (Germany)

Tel.: +49 (0)800 4372522

· **Avdeling for nærmere informasjon:** E-Mail: msds@kulzer-dental.com

· **1.4 Nødtelefonnummer Emergency CONTACT (24-Hour-Number):** +49 (0)6132-84463

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

· **2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

· **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

Flam. Liq. 2 H225 Meget brannfarlig væske og damp.

Skin Sens. 1 H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

· **2.2 Merkingselementer**

· **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008**

Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS02 GHS07

· **Varselord Fare**

· **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**

Reaction product of tetraethoxysilane, alkylated polysilicate, dioctyltin oxide and benzoic acid

· **Faresetninger**

H225 Meget brannfarlig væske og damp.

H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

· **Sikkerhetssetninger**

P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt.

P240 Beholder og mottaksutstyr jordes/potensialutlignes.

P241 Bruk elektrisk materiell/ventilasjonsmateriell/belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert.

P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.

P280 Benytt vernehansker /verneklær/øyevern/ansiktsvern.

P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll [eller dusj] huden med vann.

· **2.3 Andre farer -**

· **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

· **PBT:** Ikke brukbar.

· **vPvB:** Ikke brukbar.

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.04.2020

Versjon 4

revidert den: 14.04.2020

Handelsnavn: Activator Universal Plus Liquid

(fortsatt fra side 1)

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

- **3.1 Kjemisk karakterisering: Stoffer**
 - Identifikasjonsnummer(numre) -
- **3.2 Kjemisk karakterisering: Stoffblandinger**

· **Farlige innholdsstoffer:**

ELINCS: 477-470-2 Registreringsnummer: 01-0000019944-59-XXXX	Reaction product of tetraethoxysilane, alkylated polysilicate, dioctyltin oxide and benzoic acid Flam. Liq. 2, H225 Skin Sens. 1B, H317	>90%
---	---	------

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

- **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**
 - **etter innånding:** Frisklufttilførsel, ved besvær oppsøkes lege.
 - **etter hudkontakt:**
Vask straks med vann og sepe og skyll godt etterpå.
Ved fortsatt hudirritasjon tilkalles lege.
 - **etter øyekontakt:**
Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Ved fortsatt besvær tilkall lege.
 - **etter svelging:**
Skyll munnen og drikk rikelig med vann.
Ved fortsatt besvær må lege konsulteres.
- **4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede Allergiske symptomer**
- **4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**
Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 5: Brannslukkingstiltak

- **5.1 Slukningsmidler**
 - **Egnede slukningsmidler:**
CO₂, sand, slukningspulver. Bruk ikke vann.
Skum, motstandsdyktig mot alkohol
 - **Av sikkerhetsgrunner ikke egnede slukningsmidler:** Vann.
- **5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**
Kan danne eksplosive gass-luft-blandinger.
Kullmonoksyd (CO)
Carbon dioxide (CO₂)
Ved opphetning og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.
- **5.3 Råd til brannmannskaper**
 - **Spesielt verneutstyr:** Ingen spesielle tiltak nødvendig.
 - **Ytterligere informasjoner -**

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- **6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
- **6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø**
La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
Ikke la produktet komme ned i mark/jordsmonn.

(fortsatt på side 3)

N

**Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31**

Trykkdato: 14.04.2020

Versjon 4

revidert den: 14.04.2020

Handelsnavn: Activator Universal Plus Liquid

(fortsatt fra side 2)

- **6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing**
Ta opp mekanisk.
Fyll produktet i beholdere som er egnet for recycling eller bortskaffelse.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7.
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.
-

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**
Hold beholderne tett tillukket.
Beskytt mot varme og direkte solpåvirkning.
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
Unngå aerosoldannelse.
- **Henvisninger om brann- og eksplosjonsvern:**
Bruk av åpen ild forbudt - røyking forbudt.
Beskytt mot varme.
Gjør tiltak mot elektrostatisk oppladning.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
 - **Lagring:**
 - **Krav til lagerrom og beholdere:** Ingen spesielle krav.
 - **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig
 - **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Lagres tørt.
Beholderne oppbevares på et godt ventilert sted.
Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- **Ytterligere informasjoner om utforming av tekniske anlegg:**
Ingen ytterligere informasjoner, se punkt 7.
- **8.1 Kontrollparametere**
 - **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**
Produktet inneholder ingen relevante mengder av stoffer med arbeidsplassrelevante grenseverdier som må overvåkes.
Bortfaller
 - **Ytterligere informasjoner:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Eksponeringskontroll**
 - **Personlig verneutstyr:**
 - **Generelle verne- og hygienetiltak:**
Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær.
Vask hendene før arbeidspauser og ved arbeidets slutt.
 - **Åndedrettsvern:** Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.
 - **Håndvern:**
tette hansker.
Man må alltid teste beskyttelseshanskene før bruken for å finne ut om de er i orden.
anbefales
 - **hanskemateriale**
Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer

(fortsatt på side 4)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.04.2020

Versjon 4

revidert den: 14.04.2020

Handelsnavn: Activator Universal Plus Liquid

(fortsatt fra side 3)

en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

- **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**
Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.
- **For kontakt på høyst 15 minutter sammenhengende er hansker av følgende materialer egnet:**
 - Butylkautsjuk
 - Nitrilkautsjuk
- **Øyevern:** Vernebrille anbefales.
- **Kroppsvern:** Arbeidsbeskyttelsesdrakt.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· **9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

· **almennelige opplysninger**

· **Utseende:**

- **Form:** flytende
- **Farge:** rød
- **Lukt:** aromatisk
- **Lukterskel:** Ikke bestemt.

· **pH-verdi:** Ikke bestemt.

· **Tilstandsendring**

- **Smeltepunkt/frysepunkt:** ikke bestemt
- **Startkokepunkt og kokeområde:** 305 °C

· **Flammepunkt:** 21 °C

· **Antennelighet (fast stoff, gass):** Ikke brukbar.

· **Nedbrytingstemperatur:** Ikke bestemt.

· **Selvantennelsestemperatur:** Ikke bestemt.

· **Eksplorative egenskaper:** Produktet er ikke eksplosjonsfarlig. Dannelse av eksplosjonsfarlige damp-/luftblandinger er dog mulig.

· **Ekspljosjonsgrenser:**

- **nedre:** Ikke bestemt.
- **øvre** Ikke bestemt.

· **Damptrykk:** Ikke bestemt.

· **Tetthet ved 20 °C:** 1,0723 g/cm³

- **Relativ tetthet:** Ikke bestemt.
- **Damptetthet:** Ikke bestemt.
- **Fordampingshastighet:** Ikke bestemt.

· **Løslighet i / blandbarhet med**

· **Vann:** ikke, hhv. lite blandbar

· **Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:** Ikke bestemt.

· **Viskositet:**

- **dynamisk:** Ikke bestemt.
- **kinematisk:** Ikke bestemt.

(fortsatt på side 5)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.04.2020

Versjon 4

revidert den: 14.04.2020

Handelsnavn: Activator Universal Plus Liquid

(fortsatt fra side 4)

· **Løsningsmiddelandel:**

· **Andel faste stoffer:**

0,0 %

· **9.2 Andre opplysninger**

Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Det kjennes ingen farlige reaksjoner.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.5 Uforenlige materialer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** -
 - Ytterligere informasjoner: -

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
 - **Akutt giftighet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

· **Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:**

Reaction product of tetraethoxysilane, alkylated polysilicate, dioctyltin oxide and benzoic acid

Oral LD50 >2.000 mg/kg (nd)

· **Primær irritasjonsvirkning:**

- **Hudetsing/hudirritasjon** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

· **Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt**

Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

· **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**

- **Sensibilisering** Guinea-Pig Maximisation Test (OECD 406): positive
- **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
 - **Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Kreftfremkallende egenskap**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
 - **Reproduksjonstoksisitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – gjentatt eksponering**
Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

· **12.1 Giftighet**

· **Akvatisk toksisitet:**

Reaction product of tetraethoxysilane, alkylated polysilicate, dioctyltin oxide and benzoic acid

EC50/72h >100 mg/l (algae)

EC50/48h >100 mg/l (daphnia) (OECD 201)

(fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.04.2020

Versjon 4

revidert den: 14.04.2020

Handelsnavn: Activator Universal Plus Liquid

(fortsatt fra side 5)

- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
 - **Ytterligere økologiske informasjon:**
 - **Generelle informasjon:** Bør helst ikke tilføres miljøet. Emisjon i miljøet bør unngås.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
 - **PBT:** Ikke brukbar.
 - **vPvB:** Ikke brukbar.
- **12.6 Andre skadevirkninger** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 13: Sluttbehandling

- **13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**
 - **Anbefaling:** Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.

· **Europeiske avfallslisten**

18 01 06* kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer

- **Ikke rengjort emballasje**

· **Anbefaling:**
Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
Ikke kontaminerte emballasjer kan tilføres recycling.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

- **14.1 FN-nummer**
 - **ADR, IMDG, IATA** UN1993

- **14.2 FN-forsendelsesnavn**
 - **ADR** 1993 BRANNFARLIG VÆSKE N.O.S., Spesielle bestemmelser 640D (Reaction product of tetraethoxysilane, alkylated polysilicate, dioctyltin oxide and benzoic acid)
 - **IMDG, IATA** FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (Reaction product of tetraethoxysilane, alkylated polysilicate, dioctyltin oxide and benzoic acid)

- **14.3 Transportfareklasse(r)**

- **ADR**

- **klasse** 3 (F1) Brannfarlige væsker
- **Fareseddel** 3

- **IMDG, IATA**

- **Class** 3 Brannfarlige væsker

(fortsatt på side 7)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.04.2020

Versjon 4

revidert den: 14.04.2020

Handelsnavn: Activator Universal Plus Liquid

(fortsatt fra side 6)

· Label	3
· 14.4 Emballasjegruppe · ADR, IMDG, IATA	II
· 14.5 Miljøfarer · Marine pollutant:	Nei
· 14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk · Farenummer (Kemler-tall): · EMS-nummer: · Stowage Category	Advarsel: Brannfarlige væsker 33 F-E, S-E B
· 14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjoner:	-
· ADR · Begrenset mengde (LQ) · Unntatte mengder (EQ)	1L Kode: E2 Maksimal nettovekt per inneremballasje: 30 ml Maksimal nettovekt per ytteremballasje: 500 ml
· Transportkategori · Tunnel restriksjonskode	2 D/E
· IMDG · Limited quantities (LQ) · Excepted quantities (EQ)	1L Code: E2 Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml Maximum net quantity per outer packaging: 500 ml
· UN "Model Regulation":	UN 1993 BRANNFARLIG VÆSKE N.O.S., SPESIELLE BESTEMMELSER 640D (REACTION PRODUCT OF TETRAETHOXYSILANE, ALKYLATED POLYSILICATE, DIOCTYL TIN OXIDE AND BENZOIC ACID), 3, II

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

- 15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen
 - Direktiv 2012/18/EU
 - Spesifiserte farlige stoffer - VEDLEGG I Inneholder ikke stoffet.
 - Seveso kategori P5c
 - Mengdegrense (i tonn) for anvendelsen av krav til virksomheter på lavere nivå 5,000 t
 - Mengdegrense (i tonn) for anvendelsen av krav til virksomheter på høyere nivå 50,000 t
 - Forordning (EF) nr. 1907/2006 VEDLEGG XVII Begrensninger: 3
- 15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

(fortsatt på side 8)

Sikkerhetsdatablad
iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 14.04.2020

Versjon 4

revidert den: 14.04.2020

Handelsnavn: Activator Universal Plus Liquid

(fortsatt fra side 7)

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Opplysningene er basert på våre kunnskaper pr. idag, de kan ikke oppfattes som garanti for produkttegenskaper og er heller ikke grunnlag for et kontraktmessig rettsforhold.

· **Relevante satser**

H225 Meget brannfarlig væske og damp.

H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.

· **Forkortelser og akronymer:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Liq. 2: Brannfarlige væsker – Kategori 2

Skin Sens. 1: Hudsensibilisering – Kategori 1

Skin Sens. 1B: Hudsensibilisering – Kategori 1B

· *** Data forandret i forhold til forrige versjon**